

## **ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА**

Останнім часом, фінансово-економічна безпека викликає все більшу зацікавленість підприємств у процесі реалізації принципово нових підходів до управління. В сучасних умовах розвитку інтеграційних процесів та глобалізації бізнесу, швидкого розвитку виробництва і зовнішньоекономічних зв'язків, що набувають все більших масштабів і довготривалого характеру забезпечення економічної безпеки стає все більш важливим завданням не тільки на рівні країни, а й на рівні регіонів і підприємств.

Економічній безпеці підприємства властивий подвійний характер: з одного боку, вона забезпечує можливість власного функціонування, з іншого – є частиною інтегрованої економічної безпеки держави, що забезпечує виконання властивих для неї функцій [1, с.654].

Основні проблеми економічної безпеки підприємницької діяльності полягають у такому:

- по-перше, ринкова економіка, що побудована на конкуренції, є дуже динамічною системою, а значить і дуже небезпечною;
- по-друге, український ринок знаходиться на стадії встановлення, і тому його механізми ще не відпрацьовані;
- по-третє, в країні відсутні стійкі норми права захисту інтересів підприємців.

Головна проблема полягає у тому, що економічні перетворення, які відбуваються в економіці, викликають необхідність розвитку підприємництва в Україні як основи економічної стабільності та підвищення добробуту громадян, проте існують значні перешкоди економічного характеру, що супроводжують розвиток форм підприємницької активності, наявність яких засвідчує сучасний кризовий стан підприємництва в Україні.

Основними завданнями та тенденціями розвитку підприємництва в Україні є зрощення капіталу вітчизняних і зарубіжних підприємств; територіальне розповсюдження підприємництва; зростання кількості юридичних осіб та індивідуальних підприємців; інтенсивний розвиток комерційного підприємництва при незначному розвитку виробничої діяльності; розширення сфери послуг (юридичних, страхових, транспортних, туристичних, охоронних тощо).

Сутність ефективного використання економічних завдань підприємства полягає в забезпеченні поступального його економічного розвитку з метою виробництва необхідних благ та надання послуг, що задовольняють його суспільні потреби. Економічна безпека підприємства проявляється у забезпеченні його стабільної фінансово-господарської діяльності та у попередженні витоку з нього будь-якої інформації.

Для запобігання загроз економічній безпеці господарських суб'єктів необхідно постійно враховувати увесь спектр численних факторів, від яких залежить живучість підприємства. Слід насамперед спрогнозувати показники, які необхідно досягти суб'єкту господарювання (в системі технічного розвитку, фінансового забезпечення); вжити рівень необхідних ризиків, щоб підвищити економічний рівень підприємницької діяльності.

Для того, щоб підвищити рівень економічної безпеки підприємства в цілому, необхідно враховувати міжнародний досвід у цій сфері. Можливими шляхами покращення економічної безпеки підприємств слід вважати:

1. Використання методів діагностування економічної безпеки, таких як: індикаторний, ресурсно - функціональний та метод, заснований на порівнянні величини інвестицій у підприємство;

2. Контроль дій у підприємницькій діяльності, а саме, підприємства малого та середнього бізнесу досить часто зустрічаються з проблемою незаконних дій з боку великих підприємств та підприємств - монополістів, тому державі потрібно законодавчо закріплювати механізми реалізації прав підприємств у разі дискримінаційних дій щодо них;

3. Для зниження рівня монополізму, посилення рівня контролю та «прозорості» у регуляторній сфері у більшості розвинених країн забезпечено участь громадських та асоціативних підприємницьких організацій у прийнятті рішень адміністративних органів влади визнанням на регіональному рівні принципів реалізації викладених функцій, прирівнення прав та відповідальності представників бізнес - асоціацій, які входять у такі дорадчі органи, до рівня держслужбовців тощо;

4. Розвиток страхової сфери, що є дієвим способом зниження ризиків, пов'язаних із захистом підприємницької діяльності;

5. Вдосконалення законодавства про інтелектуальну власність, авторських прав тощо [5, с.141].

Формування системи фінансово-економічної безпеки повинно ґрунтуватись на розробленні всього розвитку фінансового ринку, концепції реалізації ефективного фінансового контролю на підприємстві, де визначальним елементом такої системи фінансового забезпечення суб'єктів господарювання, враховуючи принцип цільового використання фінансових ресурсів як основного чинника їх збереження, повинні бути забезпеченні умови для швидкої та ефективної віддачі від збільшення інвестованих ресурсів. Реалізація такого підходу означає створення системи контролю не лише за доцільністю та своєчасністю вкладених ресурсів, але й за рівнем їх окупності [6, с.174].

Таким чином, управління фінансово-економічною безпекою є досить важливою проблемою, поглиблене вивчення якої дозволить зробити значний крок щодо підвищення конкурентоспроможності підприємства та держави в цілому. Потрібно враховувати міжнародний досвід у питаннях захисту суб'єктів господарювання, що дозволить вдосконалити розвиток підприємництва і сприятиме зміцненню фінансово-економічної безпеки суб'єктів підприємництва, їх можливостей щодо доступу до зовнішніх ринків.

1. Іванілов О. С. *Економіка підприємства [Текст]: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.]* / О. С. Іванілов. – К. : Центр навчальної літератури, 2009. – 728 с

2. Логутова Т. Г. *Економічна безпека підприємства: сутність, завдання та методи забезпечення [Текст]* / Т. Г. Логутова, Д. Нагаєвський // *теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. – 2011. – Т. 2. – С. 204-207.

3. Мартинюк В.П. *Оцінка стану національної економіки на основі інтегрального показника економічної безпеки держави* / В.П. Мартинюк // *Економіка. Менеджмент. Підприємництво*. - 2013. – № 25. – С. 179–187.

4. Малік Л. В. *Проблеми фінансового планування та бюджетування* / Л. В. Малік, К. І. Павлова // *Наукові конференції*. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/malik-lvpavlova-ki-problemi-finansovogo-planuvannya-ta-yudzhetyvannya/>.

5. Овчаренко Є. І. *Система економічної безпеки: ознаки та принципи функціонування [Текст]* / Є. Овчаренко // *Економіка. Менеджмент. Підприємництво*. – 2012. – № 24(II). – С. 133-143.

6. Чаленко Н.В., Химич А. В. *Шляхи запобігання загрозам фінансово-економічній безпеці підприємства* / Н.В. Чаленко, А.В. Химич // *Міжнародний науковий журнал*. – 2015. – № 9. – С.171-174.